

Goedkeuring van het ontwerp deontologische code van de gemeenteraad.

De gemeenteraad, in openbare zitting:

Gelet op het gemeentedecreet, inzonderheid op artikel 41;

Gelet op het ontwerp van deontologische code voor de werking van de gemeenteraad;

Overwegende dat de werking van de gemeenteraad geregeld wordt in de artikelen 19 tot en met 41 van het gemeentedecreet;

Overwegende dat de gemeenteraad deze decretale regels kan aanvullen met bijzondere maatregelen betreffende zijn werking;

Overwegende dat bijgevolg de gemeenteraad bij de aanvang van de zittingsperiode een deontologische code vaststelt waarin die aanvullende maatregelen geregeld worden;

Gelet op de artikelen 252 t/m 259 van het gemeentedecreet van 15 juli 2005;

Gelet op artikel 42 en 43 van het gemeentedecreet;

Op voorstel van het College van burgemeester en schepenen.

1. RESPECT VOOR BESTAANDE WETTELIJKE REGELS

De gemeenteraadsleden engageren zich om de bestaande wettelijke regels die deontologisch plichten vastleggen ten volle te respecteren. Hieronder worden deze regels kort in herinnering gebracht zonder in detail te gaan.

1.1. Kiesheidsregels voor gemeenteraadsleden: verbodsbepalingen in het Gemeentedecreet

Tijdens de bespreking van bepaalde onderwerpen in de gemeenteraad of door het uitoefenen van bepaalde activiteiten kan er een situatie ontstaan waarbij de persoonlijke belangen van een gemeenteraadslid in conflict komen met de gemeentebelangen. De wetgever heeft daarom aan de mandatarissen het verbod opgelegd om bepaalde handelingen of daden te stellen (artikel 27 Gemeentedecreet).

Het is voor een gemeenteraadslid verboden deel te nemen aan de bespreking en de stemming: 1° over aangelegenheden waarin hij een rechtstreeks belang heeft, hetzij persoonlijk, hetzij als vertegenwoordiger, of waarbij de echtgenoot, of bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben. Dat verbod strekt niet verder dan de bloed- en aanverwanten tot de tweede graad als het gaat om de voordracht van kandidaten, benoemingen, afzettingen en schorsingen. Voor de toepassing van deze bepaling worden personen die wettelijk samenwonen, met echtgenoten gelijkgesteld;

2° over de vaststelling of goedkeuring van de jaarrekening van een instantie waaraan hij reken-schap verschuldigd is of waarvan hij tot het uitvoerend orgaan behoort.

Deze bepaling is niet van toepassing op het gemeenteraadslid dat zich in bovenvermelde omstandigheden bevindt louter op grond van het feit dat hij als vertegenwoordiger van de gemeente is aangewezen in andere rechtspersonen.

Het is voor een gemeenteraadslid verboden:

1° rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris tegen betaling te werken in geschillen ten behoeve van de gemeente. Dat verbod geldt ook ten aanzien van de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met het gemeenteraadslid werken;

2° rechtstreeks of onrechtstreeks als advocaat of notaris te werken in geschillen ten behoeven van de tegenpartij van de gemeente of ten behoeve van een personeelslid van de gemeente aangaande beslissingen in verband met de tewerkstelling binnen de gemeente. Dit verbod geldt ook ten

aanzien van de personen die in het kader van een associatie, groepering, samenwerking of op hetzelfde kantooradres met het gemeenteraadslid werken;

3° rechtstreeks of onrechtstreeks een overeenkomst te sluiten of deel te nemen aan een opdracht voor aanneming van werken, levering of diensten, verkoop of aankoop voor de gemeente of de gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen;

4° op te treden als afgevaardigde of deskundige van een vakorganisatie in een onderhandelings- of overlegcomité van de gemeente.

1.2. Diverse cumulbepalingen om belangenvermenging tegen te gaan

In diverse wetgevingen werden onverenigbaarheden opgenomen om belangenvermenging te voorkomen:

- onverenigbaarheden in het Gemeentedecreet (art.11);
- de verhindering van een gemeenteraadslid of van de voorzitter van de gemeenteraad (art.14 NGD);
- onverenigbaarheden bepaald in het Decreet van 6 juli 2001 op de intergemeentelijke samenwerking, alsook maximum aantal mandaten (geen gelijktijdig mandaat in de uitvoerende organen van meer dan drie dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen).

1.3. Wet op de partijfinanciering en verkiezingsuitgaven

Het Decreet van 7 mei 2004 houdende regeling en controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van het Vlaams parlement, de provincieraden, de gemeenteraden en de districtraden, legt een aantal bepalingen vast om verkiezingen eerlijk en correct te laten verlopen. Kandidaten en partijen mogen ook geen initiatieven ondernemen die een ongeoorloofde drukking op de kiezer uitoefenen. Tevens zijn de uitgaven voor de verkiezingspropaganda gereguleerd.

1.4. Verplichting voor het indienen van een lijst van mandaten, ambten en beroepen alsmede een vermogensaangifte

De Wet van 2 mei 1995 legt aan een aantal mandatarissen de verplichting op om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen.

Deze regeling is benevens op burgemeesters, schepenen en OCMW-voorzitters, van toepassing op de leden van de raden van bestuur en de directiecomités van de intercommunale verenigingen.

1.5. Rechten en plichten van de raadsleden

Raadsleden hebben een uitgebreid inzage-recht en bezoekrecht op grond van artikel 30 van het Gemeentedecreet. Deze bepalingen werden eveneens uitgebreid overgenomen in artikel 10 van het Huishoudelijk Reglement van de gemeenteraad.

Deze artikels doen geen afbreuk aan de mogelijkheid van strafrechtelijke vervolging van de gemeenteraadsliden wegens schending van het beroepsgeheim, overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Deze rechten van de raadsleden worden immers beperkt op basis van het beroepsgeheim en de discretieplicht.

Raadsleden mogen in het kader van de discretieplicht absoluut niet alles wat ze weten naar buiten brengen. Zij zijn ertoe gehouden om voorzichtig om te springen met het delen van hun kennis met anderen. Wanneer raadsleden informatie aan anderen doorspelen (bvb. aan de media), doen ze dat onder eigen verantwoordelijkheid. Indien derden hierdoor schade zouden ondervinden, kunnen zij worden veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding. Maar dan moet wel vaststaan dat ze een fout begingen en dat die fout schade veroorzaakt (burgerrechtelijke aansprakelijkheid).

2. AANVULLENDE GEDRAGSCODE

Aanvullend op het respect van de gemeenteraadsleden voor bovenstaande wettelijke regels, engageren ze zich om bijkomend een aantal gedragsregels vast te leggen en na te leven. Deze gedragsregels handelen over vier relatiepatronen waarmee raadsleden geconfronteerd worden:

- onderlinge omgangsvormen tussen mandatarissen zelf;
- omgang met het gemeentepersoneel;
- omgang met vragen en aanbiedingen van derden;
- omgang met vragen tot dienstverlening van burgers.

2.1. Onderlinge omgangsvormen tussen mandatarissen

Verschillende elementen die hierop betrekking hebben werden opgenomen in het Huishoudelijk Reglement van de gemeenteraad.

Het spreekrecht van elke raadslid, de wijze waarop dit kan gebeuren, de manier van ordehandhaving en de wijze waarop er beslissingen worden genomen, komen ruim aan bod in de artikels 14 tot en met 32 van bedoeld Reglement.

Wanneer raadsleden punten hebben geplaatst op de agenda van de gemeenteraad wordt er verwacht dat zij aanwezig zullen zijn bij de behandeling van deze punten.

Raadsleden die een punt op de agenda van de gemeenteraad brengen worden geacht inhoudelijk hiermede pas naar de media te stappen nadat zij hun collega's in kennis hebben gesteld van het te behandelen onderwerp. Eventueel kan dit gelijktijdig gebeuren.

2.2. Hoe omgaan als mandataris met het personeel?

In eerste instantie is het belangrijk dat politieke mandatarissen de deontologische rechten en plichten van de personeelsleden ten volle respecteren.

In bepaalde specifieke situaties zoals selectie- en rekruteringsprocedures, evaluatieprocedures voor het personeel en de tuchtaanpak, zorgen de mandatarissen ervoor dat de spelregels correct worden gevolgd.

2.3. Omgang met aanbiedingen van derden

- Uitnodigingen voor lunches, diners en recepties

Mandatarissen kunnen hier op ingaan om maatschappelijke contacten te leggen en te onderhouden. Zij moeten zelf de afweging maken tussen het belang van het contact en de grootte en de aard van de uitnodiging.

- Uitnodiging voor reizen, verblijven en werkbezoeken

Binnen- en buitenlandse promotiereizen gefinancierd door bedrijven of instellingen moeten ter bespreking voorgelegd worden van een gemeenteraadscommissie. Hier dient afgewogen of het gemeentelijk belang hierbij doorslaggevend is en of er geen risico bestaat om de schijn van partijdigheid te wekken. In ieder geval is controleerbaarheid en verifieerbaarheid een voorwaarde om op een uitnodiging in te gaan.

Voor dienstreizen (binnen- of buitenland) op kosten van de gemeente worden voor politieke mandatarissen dezelfde regels toegepast die gelden voor ambtenaren.

- Het aannemen van geschenken en andere faciliteiten aangeboden door derden

Geschenken en giften die worden overhandigd aan een mandataris bij een officieel optreden namens het gemeentebestuur worden beschouwd als eigendom van de gemeente en dus opgenomen in het gemeentepatrimonium.

Men dient ervan uit te gaan dat geen giften, geschenken of faciliteiten worden aangenomen waardoor de onafhankelijke positie als mandataris ten gronde wordt beïnvloedt. Terughoudendheid is dus geboden en de openbaarheid inzake het aannemen van de geschenken en faciliteiten is essentieel.

2.4. Omgang met vragen tot dienstverlening vanuit burgers

2.4.1. *Het statuut van de code voor gemeenteraadsleden inzake dienstverlening*

De deontologische code van raadsleden inzake dienstverlening aan de bevolking is het geheel van beginselen, gedragsregels en gebruiken die men als leidraad neemt bij hun dienstverlening aan de bevolking. Deze code is ook van toepassing voor groepen van raadsleden die aan collectieve dienstverlening doen, alsook op medewerkers of derden die in opdracht van raadsleden handelden.

De raadsleden moeten erover waken dat zij, ook buiten hun politieke activiteiten en in het licht van deze code, geen dienstverlenende activiteiten ontplooiën die de eer en de waardigheid van hun mandaat kunnen schaden.

De kandidaten raadsleden bij de gemeente- en provincieraadsverkiezingen verklaren bij de ondertekening van de voordrachtsakte kennis te hebben genomen van de basiscode deontologie voor gemeenteraadsleden.

2.4.2. *Algemene plichten, doelstellingen en uitgangspunten*

De raadsleden zullen voor de omschrijving van hun eigen dienstverleningsactiviteiten geen termen gebruiken die verwarring creëren met officieel door overheden ingestelde dienstverlening. (dus bijvoorbeeld niet de termen "ombudsman", "ombudsvrouw", "ombudsdienst", "klachtendienst", "klachtenmanagement" of andere vergelijkbare samenstellingen met "ombud" en "klacht").

Men dient voorrang te geven aan het algemeen belang boven particularistische en particuliere belangen en zij vermijden elke vorm van belangenvermenging.

Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling of doorverwijzing gebeurt zonder enige materiële of geldelijke tegenprestatie van welke aard ook.

De raadsleden moeten op dezelfde gewetensvolle manier ten dienste staan van alle burgers die op hun dienstverlening een beroep doen, zonder onderscheid van geslacht, huidskleur, afstamming, sociale stand, nationaliteit, filosofische overtuiging, partijvoorkeur of persoonlijke gevoelens jegens hen.

Tussenkomen bij gerechtelijke en politionele instanties om de juridische besluitvorming in individuele dossiers te beïnvloeden zijn verboden.

2.4.3. *Specifieke bepalingen*

Het raadslid als informatiebemiddelaar en als doorverwijzer

Het behoort tot de taak van het raadslid om informatie te ontvangen, informatie te verstrekken en om door te verwijzen naar de geëigende diensten of instanties. In het kader van hun algemene luisterbereidheid kunnen raadsleden de rol vervullen van vertrouwenspersoon.

Het raadslid als administratieve begeleider en ondersteuner

Raadsleden ondersteunen en begeleiden de burgers in hun relatie met de administratie of met betrokken instanties.

Omdat steeds meer overheidsdiensten en gespecialiseerde diensten een ombudsdienst of klachtendienst hebben ingesteld ter oplossing van conflicten, dienen de raadsleden de burger in eerste instantie door te verwijzen naar de bevoegde ombuds- of klachtendienst.

De raadsleden hebben het recht vragen te stellen naar concrete toelichting bij de bestaande regelgeving of een genomen beslissing, naar de stand van zaken van een dossier of de verantwoording voor het niet-beantwoorden van vragen door de burger gesteld.

Bij het ondersteunen en begeleiden van vraagstellers, respecteren de raadsleden de onafhankelijkheid van de ambtenaren en diensten, de objectiviteit van de procedures en de termijnen die als normaal beschouwd worden voor de afhandeling van soortgelijke dossiers.

Wanneer het raadslid optreedt als administratief begeleider of ondersteuner van de burger wordt de eventuele briefwisseling ter zake op naam van de burger gevoerd. Er wordt op geen enkele wijze melding gemaakt van de ondersteunende en begeleidende rol van het raadslid.

Tussenkomsten

Bespoedigingstussenkomsten, waarbij raadsleden een administratieve of gerechtelijke procedure proberen te versnellen in dossiers die zonder die tussenkomst weliswaar een langere verwerkingsperiode, maar toch een gunstig gevolg zouden krijgen, zijn niet toegestaan. Rechtmatige en gemotiveerde tussenkomsten binnen het wettelijke kader zijn toegestaan.

Verzoeken van een raadslid om een burger te begunstigen, zijn verboden. Tussenkomsten bij selectievoerende instanties, die tot doel hebben het bevorderen van kansen op benoeming, aanstelling en bevordering in de administratie en binnen de gerechtelijke sector, zijn niet toegestaan.

Als raadsleden om steun gevraagd worden dan delen de mandatarissen aan de kandidaten mee dat de benoeming of bevordering gebeurt op basis van de vastgelegde criteria en verwijzen ze de kandidaten door naar de geëigende instanties.

De raadsleden mogen wel informatie inwinnen en doorgeven omtrent de voorwaarden en de organisatie van examens en bekwaamheidstests en de procedures voor benoemingen, aanstellingen en bevorderingen.

De raadsleden mogen zich engageren tot het uitoefenen van toezicht op de objectiviteit van examens of bekwaamheidstests. Om die objectiviteit te garanderen, kunnen zij inlichtingen inwinnen over de evaluatieprocedures en -criteria.

De raadsleden mogen werkzoekenden op de hoogte stellen van werkaanbiedingen in de particuliere en de overheidssector. Voor die informatietaak mogen zij geen enkele tegenprestatie, van welke aard ook, beloven of leveren aan de betrokken werkgevers.

Onrechtmatige en onwettelijke voordelen

Elke poging tot bevoordeling, waarbij de burger door toedoen van een raadslid iets probeert te bereiken wat onrechtmatig of wettelijk niet toelaatbaar is, is verboden.

Tussenkomsten van raadsleden met de bedoeling de toewijzing of de uitvoering van contractuele verbintenissen met de overheid te beïnvloeden, zijn verboden.

Schijndienstbetoon

Alle vormen van schijndienstbetoon, waarbij raadsleden bewust maar onterecht de indruk wekken dat zij bij de goede afloop van een dossier daadwerkelijk tussenbeide gekomen zijn (eventueel zonder dat de betrokken burger om een tussenkomst heeft gevraagd) zijn niet toegestaan. Wanneer een burger daar niet om heeft gevraagd, zal het raadslid hem niet aanschrijven om hem, in plaats van of naast de officiële kennisgeving, op de hoogte te brengen van de beslissing die genomen werd in een dossier.

Bekendmaking dienstverlening

Het bestuur kan op geregelde tijdstippen de lijst van alle raadsleden met hun contactadressen en foto bekendmaken bij de bevolking. De raadsleden kunnen wanneer ze dat wensen ook melding maken van hun zitdagen.

2.4.4. Naleving van de code m.b.t. de dienstverlening

De naleving van deze deontologische code veronderstelt openbaarheid als enige fundamenteel structurele oplossing om ongeoorloofde tussenkomsten te verhinderen.

In het dossier wordt elke "tussenkost" opgenomen die niet behoort tot de normale hiërarchische lijn.

In praktijk betekent dit dat:

- gewone informatieve vragen die niet de intentie hebben de visie of de behandelingstermijn van de betrokken ambtenaren te beïnvloeden, niet in het dossier dienen te worden vermeld;
- andere "tussenkosten" buiten de hiërarchische lijn steeds in het bewuste dossier dienen opgenomen te worden.

3. CONTROLE EN SANCTIONERING

Er wordt in de raad een deontologische commissie ingesteld die waakt over de naleving van de deontologische code.

Alle fracties maken deel uit van die deontologische commissie. De voorzitter ervan wordt aangeduid door de raad. Deze taak kan ook waargenomen worden door de Commissie Behoorlijk Bestuur.

Ambtenaren of andere personen die geconfronteerd worden met een inmenging van een mandataris of derde die zij in strijd achten met deze deontologische code of met een vermeende andere overtreding van een mandataris t.a.v. deze code, worden verzocht hiervan binnen tien dagen melding te maken bij de gemeentesecretaris. Kopie van de melding wordt onverwijld ter kennis gebracht van het betrokken raadslid. Anonieme klachten zijn onontvankelijk.

De commissie onderzoekt die meldingen op hun gegrondheid. Daarbij moet het recht van verdediging van het betrokken raadslid worden gevrijwaard.

Als de commissie een inbreuk op de deontologische code vaststelt, dan zal zij een blaam leggen op de betrokken mandataris.

BESLUIT: met eenparigheid van stemmen;

Artikel 1:

Het College van burgemeester en schepenen opdracht te geven dit besluit verder uit te voeren.

Artikel 2:

De deontologische code, zoals gevoegd als bijlage bij dit besluit, wordt goedgekeurd.

Artikel 3:

Een voor eensluidend afschrift van dit besluit, ter kennisgeving, over te maken aan elk raadslid.

NAMENS DE RAAD

I.O. :

**De Secretaris,
zitter,
(get.) H. Peeters
Dielens**

**De voor-
(get.) F.**

**Voor eensluidend afschrift,
Ternat, 2007**

**De Secretaris,
zitter,**

De Voor-

H. PEETERS

F. DIELENS